

højelser i byggeriets anskaffelsessummer og finansieringsudgifter, som har fundet sted siden lovforslagets fremsættelse. Boligministeren har fremlagt talmateriale, hvoraf fremgår, at selv med fastholdelse af de i dag gældende lånegrænser vil beboerindskuddet i en lejlighed i det sociale byggeri udgøre omtrent samme beløb som forudsat ved lovforslagets nedsatte lånegrænser. Dette skyldes dels de ændrede pris- og renteforhold og dels, at det ved boligloven af 20. februar 1964 gennemførte bruttolåneprincip — hvorefter beboerindskuddet også skal dække en forholdsmæssig del af kurstabt på lånene — først nu er ved at slå helt igennem. Udviklingen har formet sig på tilsvarende måde for det øvrige boligbyggeri. Boligministeren har under henvisning hertil udtrykt betænkelighed ved på nuværende tidspunkt at gennemføre de i lovforslaget indeholdte nedsættelser af lånegrænserne. Under de i dag herskende forhold må de befrygtede at ville forvolde beboerne så store vanskeligheder med at præstere indskuddet, at beboerne enten nødes til at opgive at søge at skaffe sig en bolig i nybyggeriet eller til at søge indskuddet tilvejebragt ved optagelse af forskellige former for lån, hvorved opsparingsformålet med forslaget vil modvirkes og boligudgifterne yderligere forhøjes. For de byggende vil krav om eget indskud af den størrelse, som lovforslagets bestemmelser på nuværende tidspunkt vil medføre, kunne betyde så stor usikkerhed med hensyn til udlejningsmulighederne, at ønsket om et øget boligbyggeri i alvorlig grad vil kunne blive modvirket.

Flertallet kan tilslutte sig boligministerens betragtninger og finder derfor, at spørgsmålet om ændrede lånegrænser bør behandles dels i forbindelse med den nedenfor omtalte, forestående afvikling af reguleringsordningerne for boligbyggeriet, dels i lys af den nærmere tids pris- og renteutvikling og yderligere i sammenhæng med overvejelserne om nye former for boligtilskud. Da disse problemer agtes behandlet i det forannævnte folketingsudvalg, som skal overveje forslag til en gradvis normalisering af boligmarkedet, kan flertallet tiltræde boligministerens ændringsforslag, hvorefter bestemmelserne om nedsættelse af lånegrænserne udgår af lovforslaget, ligesom flertallet kan tilslutte sig, at forsla-

get om ændring i lov om hypotekforeninger bortfalder.

Da en række af bolig- og byggeproblemerne som nedenfor nævnt foreslås behandlet på længere sigt og i en større sammenhæng i det lige omtalte folketingsudvalg, er flertallet enig om at indstille, at lov om boligbyggeri med de ændringer, der måtte blive vedtaget på grundlag af det nu foreliggende lovforslag, optages til revision i folketingsåret 1966-67, idet perioden indtil da påregnes at give tilstrækkelig tid til at gennemarbejde de pågældende problemer og koordinere behandlingen af en ny lovgivning, omfattende både boliglov og lejelov.

Flertallet har på denne baggrund tilsluttet sig boligministerens forslag om forøgelse af lovens rammer for statsgaranti m. v. og om forlængelse af den i lovens § 23, stk. 1, omhandlede planlægningsperiode for ydelse af statsgaranti fra 3 til 5 finansår, jfr. lovforslagets § 1, nr. 8-11, dog således, at den årlige ramme fastsættes til 12.000 lejligheder. I finansåret 1965-66 bibeholdes dog den hidtidige ramme på 10.000 lejligheder.

I relation til de samfundsøkonomiske virkninger af denne udvidelse af rammerne har flertallet hæftet sig ved boligministerens oplysning om, at den skete rente- og prisudvikling m. m. har medført, at der i alt væsentligt stilles de samme krav til de byggendes og beboernes selvfinansiering som forudsat ved lovforslagets nedsættelse af lånegrænserne. Der kan heller ikke ses bort fra, at den i den senere tid stedfundne forøgelse af byggekapalet forventes i alle tilfælde at ville udløse et udvidet byggeri. Der henvises endvidere til de overvejelser, der er i gang om foranstaltninger til støtte for opsparingen og obligationsmarkedet.

Det er en forudsætning for anvendelse af rammerne for det langtidsplanlagte byggeri, at projekterne udnytter de produktionsmæssige fordele, som en langsigtet planlægning over flere år giver mulighed for. Der må derfor blive lagt vægt på, at byggerierne som helhed er mest muligt rationelt tilrettelagt med vidtgående arbejdsplanlægning og med mulighed for at udnytte gentagelsesvirkningen, og at de opføres med anvendelse af præfabrikerede bygningsdele i et sådant omfang, at det sikrer den hurtigst mulige afvikling af den samlede bygge-